

zorg voor het leven

wat u moet
weten over

de npv- levenswens- verklaring

denk tijdig na
over úw wensen!

npvzorg.nl

wat u moet weten over de **npv-levenswensverklaring**

Nadenken over later, over die momenten in het leven dat het er minder rooskleurig uitziet door ziekte of ouderdom, is niet populair. Het lijkt nog zo ver weg. Misschien beangstigen gedachten over die onbekende toekomst u wel.

Toch is het wel belangrijk om op tijd over levensvragen na te denken. Als u nadenkt over pijn, ziekte of dementie op momenten dat u er nog geen last van hebt, kunt u in alle rust informatie verzamelen, ontdekken wat de Bijbel u te zeggen heeft over bepaalde thema's en uw mening vormen. Er is dan geen druk of dwang om snel te beslissen over medisch-ethische vragen.

Is het moment daar dat u direct moet beslissen en u kunt niet beslissen, dan wordt er voor u besloten. En dat wilt u voorkomen. Ook geeft het rust en duidelijkheid voor uzelf en de mensen om u heen als u uw wensen op tijd met elkaar en met de arts hebt besproken.

Daarmee is de NPV-Levenswensverklaring niet alleen iets voor ouderen. Ook jonge mensen kunnen onverwacht worden geconfronteerd met vragen over leven en dood. Bijvoorbeeld na een ernstig skiongeluk of een auto-ongeluk. Iedereen vanaf 16 jaar mag een wilsverklaring opstellen.

**Denk na over zorg
voordat het zover is!**

een wilsverklaring

Wat is de NPV-Levenswensverklaring eigenlijk?

Een NPV-Levenswensverklaring is een wilsverklaring; een document voor momenten waarop u niet meer kunt aangeven wat uw wensen zijn. Bijvoorbeeld als u ernstig ziek wordt of door voortschrijdende dementie. De NPV-Levenswensverklaring is gebaseerd op het Bijbelse beginsel dat het leven waardevol is en dus bescherming verdient.

Waarom is de NPV-Levenswensverklaring belangrijk?

Toestemming behandeling

Voordat een arts een behandeling mag starten, moet hij altijd eerst om toestemming vragen. Maar toestemming kunt u alleen geven als u kunt aangeven wat uw eigen wil is. Door ziekte of een ongeval (bijvoorbeeld een hersenbloeding, dementie of coma) kunt u wilsonbekwaam raken. Dan is het vormen van uw mening of het uiten van uw wil niet meer goed mogelijk. Toch moeten er juist dan vaak beslissingen worden genomen over een eventuele medische behandeling. Daarom is het goed als u van tevoren uw wil hebt kenbaar gemaakt door een wilsverklaring.

Uw wil duidelijk maken

Patiënten worden steeds mondiger. Artsen verwachten dat u zelf kunt aangeven wat uw wensen zijn. De NPV-Levenswensverklaring is een wilsverklaring die u helpt in het verwoorden van uw wensen. U laat zien dat u afwijzend staat tegenover euthanasie en dat levensbeëindigende handelingen voor u geen optie zijn. Tegelijkertijd geeft u aan dat u overbehandeling wilt voorkomen.

Arts en familie kennen uw standpunten

Een wilsverklaring is een goede kapstok om met uw huisarts of behandelaar en uw familie over onderwerpen te spreken die te maken hebben met het levenseinde. Voor hen is het belangrijk uw standpunten en wensen te weten, zodat zij daar ook naar kunnen handelen. Zo kunt u uw rol en positie als patiënt inhoud geven. U wijst ook een vertegenwoordiger aan, zodat de arts weet met wie hij het gesprek moet aangaan als u dat zelf niet meer kunt.

inhoud
npv-levenswensverklaring

Hoe ziet de NPV-Levenswensverklaring eruit?

Het is een A4-formaat document.
Erop staat beschreven:

- wat uw wensen zijn
- wie uw vertegenwoordiger is

Onderaan het document is ruimte om een datum en uw handtekening te plaatsen. Alleen met datum en handtekening is het document rechtsgeldig.

Wat staat er in de NPV-Levenswensverklaring?

In een wilsverklaring wordt aangegeven welke zorg u wilt ontvangen en welke uitgangspunten moeten meetellen bij de medische besluitvorming. In de NPV-Levenswensverklaring staan de volgende uitgangspunten:

- U wilt zo goed mogelijke medische en verpleegkundige zorg, gericht op genezing.
- Als genezing niet meer mogelijk is, wilt u een zo goed mogelijke verzorging, gericht op welbevinden en verlichting van lijden.
- U wilt niet dat behandelingen worden nagelaten, omdat de artsen uw leven niet langer van waarde vinden.
- U vindt levensbeëindiging geen optie om een einde te maken aan uw lijden.
- U wilt niet dat er maatregelen worden genomen om uw leven te verlengen als het stervensproces onomkeerbaar is begonnen.

- U wilt dat uw arts uitvoerig en zorgvuldig overlegt met uw familie of uw vertegenwoordiger bij het nemen van beslissingen.
- U geeft aan dat, na toestemming van uw vertegenwoordiger, uw dossier na uw overlijden mag worden ingezien als daar een goede reden voor is.

Wat is een vertegenwoordiger

In de NPV-Levenswensverklaring legt u ook vast wie uw belangen moet behartigen als u dat zelf niet meer kunt. Deze persoon wordt uw 'vertegenwoordiger' genoemd. U kiest iemand die denkt zoals u denkt of iemand waarvan u weet dat hij of zij het best uw wensen kan verwoorden. Door een vertegenwoordiger op de NPV-Levenswensverklaring te vermelden, is het duidelijk voor de arts wie namens u spreekt. Dit is van belang als er bijvoorbeeld meerdere kinderen in een gezin zijn en elk kind een andere mening heeft en zegt de ouder te vertegenwoordigen. Naar wie moet de arts dan luisteren? Of als u geen kinderen heeft en de arts gaat op zoek naar andere familie? Dan is de door de arts gevraagde persoon misschien niet degene die het best uw mening naar voren brengt en aan wie u dat zou willen toevertrouwen. Daarom is het goed dat u met deze verklaring duidelijk maakt wie namens u met de arts in gesprek mag gaan en eventueel toestemming mag verlenen voor een voorgestelde behandeling.

Wie zou mijn vertegenwoordiger kunnen zijn?

U kunt denken aan een meerderjarige persoon die dicht bij u staat, bijvoorbeeld iemand uit uw familie- of vriendenkring. U moet van tevoren goed met deze persoon doorspreken of hij u echt wil vertegenwoordigen en bij artsen en familie uw visie kan en wil duidelijk maken. In moeilijke situaties kan de vertegenwoordiger altijd terecht bij de NPV-Advieslijnen:

→ het NPV-Consultatiepunt

voor urgente vragen over het begin of einde van het leven of over palliatieve zorg, 24 uur per dag en 7 dagen per week via **(0318) 54 78 78**.

→ het NPV-Spreekuur

voor overige vragen op werkdagen van 9.00 - 16.30 uur via **(0318) 54 78 88**.

Een vertegenwoordiger krijgt volgens de wet voorrang boven een echtgeno(o)t(e) of partner. Als u dus wilt dat uw man of vrouw de beslissingen neemt wanneer u dat zelf niet meer kunt, dan moet u hem of haar in de NPV-Levenswensverklaring ook aanwijzen als uw vertegenwoordiger. Maar ook als u juist niet wilt dat een familielid uw belangen behartigt, maar bijvoorbeeld een goede vriend(in) of een buurman/vrouw, dan is het belangrijk dat u dit vastlegt. Anders mogen zij de rol van vertegenwoordiger niet vervullen.

Uw eigen (huis)arts kan niet als uw vertegenwoordiger optreden. Ook de NPV kan dat niet, evenals andere instanties (bijvoorbeeld kerkenraad).

Kan ik mijn vertegenwoordiger wijzigen?

Ja, dat kan altijd. Mocht u iemand aangewezen hebben als vertegenwoordiger en die persoon is later zelf niet (goed meer) in staat om als uw vertegenwoordiger op te treden, dan kunt u een nieuwe vertegenwoordiger aanwijzen. Ook wanneer u in een andere verhouding tot de vertegenwoordiger komt te staan, kunt u een nieuwe vertegenwoordiger aanwijzen. Een wijzigingsformulier kunt u vinden in de map die u bij de aangevraagde verklaring ontvangt.

Na overlijden van uw vertegenwoordiger is het in ieder geval noodzakelijk een nieuwe vertegenwoordiger aan te wijzen.

Kan ik op de NPV-Levenswensverklaring ook zelf aangeven wat ik wel of niet wil ten aanzien van behandelingen? En kan ik andere aanpassingen doen?

Nee, de NPV-Levenswensverklaring is geen document waarin u van alles kunt aankruisen over behandelingen. Bijvoorbeeld: sondevoeding ja/nee; reanimeren ja/nee. De NPV-Levenswensverklaring bestaat uit een integrale tekst. Wanneer u tekst op het document doorhaalt of wanneer u eigen tekst toevoegt, verliest het document zijn rechtsgeldigheid. Heeft u toch speciale wensen (bijvoorbeeld behandelverboden) die in lijn zijn met de NPV-Levenswensverklaring of heeft u wensen waarvan het belangrijk is dat deze snel onder de aandacht komen van zorgverleners, dan kunt u een apart document opstellen en dit bij de NPV-Levenswensverklaring voegen. Het is ook belangrijk

dat u deze wensen dan bespreekt met uw (huis)arts. De NPV-Levenswensverklaring geeft alleen algemene richtlijnen en uitgangspunten die per persoon per situatie dienen te worden afgewogen in het gesprek met de arts.

Wat zegt de NPV-Levenswensverklaring over wel of niet reanimeren?

De NPV-Levenswensverklaring doet geen absolute uitspraken over wel of niet reanimeren. Een reanimatiebeslissing is volgens de NPV geen op zichzelf staande beslissing. Net als bij alle andere beslissingen is het van belang om de totale medische situatie mee te wegen om te ontdekken of reanimeren wel of niet van toepassing is. Reanimeren zal daarom altijd een gespreksonderwerp zijn tussen de behandelend arts en de vertegenwoordiger.

Over de specifieke vraagstelling wel of niet reanimeren heeft de NPV een aparte brochure ontwikkeld: **Reanimatie, wat is de juiste keuze**. U kunt deze brochure gratis downloaden via de website www.npvzorg.nl of voor € 5,- aanvragen bij het landelijk bureau van de NPV.

Bestaat het risico dat als ik een NPV-Levenswensverklaring heb de arts ‘ten koste van alles’ blijft doorbehandelen?

Nee, de NPV-Levenswensverklaring geeft aan dat bij behandelbeslissingen de overwegingen of een behandeling medisch zinvol is en of de zwaarte van de behandeling in verhouding staat tot de gezondheidswinst (proportionaliteit) meegewogen dient te worden. Dat kan betekenen dat, afhankelijk van de ernst van de ziekte en leeftijd van de persoon, een bepaalde behandeling niet zinvol meer is. Dus ook het op tijd stoppen met een behandeling past bij de bedoeling van de NPV-Levenswensverklaring. De vertegenwoordiger die u aanwijst zal in deze situaties uw belangen behartigen.

Daarbij kan de vertegenwoordiger altijd een beroep doen op [het NPV-Consultatiepunt](#) via **(0318) 54 78 78** (24 uur per dag en 7 dagen per week bereikbaar).

A close-up portrait of an elderly man with short, graying hair and blue eyes. He is wearing thin, silver-rimmed glasses and a light-colored, button-down shirt. The background is a soft, out-of-focus blue. The text is overlaid in the upper right quadrant.

npv-levenswensverklaring en de juridische vragen eromheen

Is de NPV-Levenswensverklaring rechtsgeldig?

De NPV-Levenswensverklaring is een rechtsgeldig document. De verklaring voldoet aan de eisen die de wet aan een wilsverklaring stelt. Wanneer u, na ontvangst, onder de verklaring datum en handtekening zet, wordt het een rechtsgeldige wilsverklaring.

Een wilsverklaring kan alleen aangevraagd worden door iemand die wilsbekwaam is. Op het moment dat u de wilsverklaring ondertekent moet u de inhoud kunnen begrijpen en de consequenties kunnen overzien.

Hoe lang is de NPV-Levenswensverklaring geldig?

De NPV-Levenswensverklaring is juridisch gezien geldig totdat u de verklaring intrekt of wijzigt. Wij adviseren u wel af en toe uw NPV-Levenswensverklaring onder de aandacht van uw arts te brengen.

Kan ik een NPV-Levenswensverklaring ook bij de notaris vastleggen?

Ja, dat kan, maar hoeft niet. De NPV-Levenswensverklaring is een wilsverklaring en valt onder de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO). Die geeft aan dat u zelf een verklaring mag opstellen en aanvragen. Een notaris is hiervoor niet nodig/vereist. De notaris kan wel een levenstestament voor u opmaken. Daarin kunt u nog meer zaken vastleggen dan alleen de medische wensen. Uw notaris kan u daarover meer informatie geven.

Als u een bestaande NPV-Levenswensverklaring heeft, of deze nieuw bij ons aanvraagt, kan de notaris deze als bijlage opnemen in een eventueel levenstestament.

Wilt u alles in een keer bij de notaris vastleggen, dan heeft de notaris een model waarin de tekst van de NPV-Levenswensverklaring onderdeel wordt van uw op te maken levenstestament. Ook hierover kan de notaris u meer vertellen.

Kan een ik een NPV-Levenswensverklaring invullen voor een familielid of bekende die zelf niet meer wilsbekwaam is?

Nee, een NPV-Levenswensverklaring kan en mag niet worden ingevuld voor of door een wilsbekwame patiënt. Maar dat hoeft ook niet. Arts en patiënt hebben naast een vertrouwensrelatie ook een juridische relatie, namelijk een behandelingsovereenkomst. Daaruit vloeien wederzijdse rechten en plichten voort. Deze rechten en plichten zijn wettelijk vastgelegd.

Als een patiënt wilsbekwaam is, moet de arts voordat hij een behandeling begint, altijd eerst toestemming vragen aan de vertegenwoordiger. Is er geen vertegenwoordiger door de patiënt aangewezen, dan zegt de wet dat de man of vrouw en daarna de kinderen de patiënt mogen vertegenwoordigen. Zijn die er niet dan kan een broer of zus uitkomst bieden. Als er geen directe familie (meer) is, zal de arts zelf beslissen. Met de NPV-Levenswensverklaring kunt u zelf aangeven wie u aanwijst als vertegenwoordiger. Dat geeft duidelijkheid.

Als de rechtbank een mentor of curator heeft aangewezen, dan is deze persoon altijd de vertegenwoordiger en kan daar niet van worden afgeweken.

Moet mijn (huis)arts of mijn familie de verklaring ondertekenen?

De NPV-Levenswensverklaring is een persoonlijke verklaring. Uw arts of familie hoeft de verklaring dus niet te ondertekenen. Ook een notaris hoeft de verklaring niet te ondertekenen. Het is wel belangrijk dat u uw (huis)arts en familie op de hoogte stelt dat u in het bezit bent van de NPV-Levenswensverklaring.

A photograph of a woman with long brown hair, wearing a light pink t-shirt, sitting and holding a young girl with long brown hair and a red flower in her hair. The girl is wearing a dark blue shirt with white stars and grey pants. They are both looking at a white tablet held by the woman. The background is a bright, slightly blurred indoor setting with a window and some greenery.

aanvragen
npv-levensverklaring

Hoe vraag ik zo'n verklaring aan?

De NPV-Levenswensverklaring kan alleen worden aangevraagd als u lid bent (of wordt) van de NPV. U kunt een NPV-Levenswensverklaring aanvragen door middel van het machtigingsformulier in deze brochure. Als u het formulier hebt ingevuld, kunt u het opsturen naar:

NPV-Zorg voor het Leven

Postbus 178, 3900 AD Veenendaal

U kunt de NPV-Levenswensverklaring ook aanvragen via de website: www.npvzorg.nl/levenswensverklaring

Wat ontvang ik als ik een verklaring heb aangevraagd?

U ontvangt onder meer:

→ een persoonlijke brief

→ de NPV-Levenswensverklaring en een inhoudelijke toelichting (samenvatting en uitleg begrippen) in viervoud:

- ✓ 1 exemplaar voor uzelf
- ✓ 1 exemplaar voor uw vertegenwoordiger
- ✓ 1 exemplaar voor uw (huis)arts
- ✓ 1 exemplaar om terug te sturen naar de NPV ter archivering

→ de Levenswenspas (een pasje op bankpasformaat met daarop aangegeven):

- ✓ dat u houder bent van de NPV-Levenswensverklaring
- ✓ uw naam en geboortedatum
- ✓ naam en telefoonnummer van uw vertegenwoordiger

De Levenswenspas vervangt de (papieren) vorm van de NPV-Levenswensverklaring niet; ze verwijst ernaar. Ze biedt een bijkomende garantie dat artsen en hulpverleners sneller op de hoogte kunnen worden gebracht dat iemand houder is van een NPV-Levenswensverklaring. Dan kan vanaf het begin rekening worden gehouden met de uitgangspunten van de NPV-Levenswensverklaring in keuzes rond zorg en behandeling.

Wat kost een NPV-Levenswensverklaring?

De NPV-Levenswensverklaring kost eenmalig € 25,- voor leden van de NPV. Bent u geen lid, dan kunt u voor € 17,50 per jaar lid worden van de NPV. Als u als lid van de NPV bij Pro Life Zorgverzekeringen bent verzekerd (u kunt dat aangeven op het formulier), hoeft u niet voor de verklaring te betalen: de NPV declareert de kosten van de verklaring bij Pro Life Zorgverzekeringen.

Met de NPV-Levenswensverklaring weet uw arts hoe u denkt over goede zorg aan het einde van het leven. Laat uw familie en uw arts niet in het ongewisse over wat u zou willen, maar vraag vandaag nog de NPV-Levenswensverklaring aan!

Heeft u na het lezen van voorgaande informatie toch nog vragen over de NPV-Levenswensverklaring? Neemt u dan contact op met de NPV.

T (0318) 54 78 88

(op werkdagen tussen 9.00 en 16.30 uur)

I www.npvzorg.nl/levenswensverklaring

Wist u dat Pro Life Zorgverzekeringen ook het lidmaatschap van een patiëntenvereniging vergoedt? Als u verzekerd bent bij Pro Life Zorgverzekeringen, kan dat betekenen dat u ook de jaarlijkse lidmaatschapskosten van de NPV vergoed kunt krijgen.

Neem contact op met
Pro Life Zorgverzekeringen
voor nadere informatie.

Postadres

Postbus 178,
3900 AD Veenendaal

Bezoekadres

Kerkewijk 115,
3904 JA Veenendaal

T (0318) 54 78 88

E info@npvzorg.nl

I npvzorg.nl

Volg ons op

T twitter.com/npvzorgnl

F facebook.com/npvzorg